

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Електронне видання

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ»
методичні поради та завдання

Харків
2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Електронне видання

**ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ»
методичні поради та завдання**

для студентів I та II курсів денних факультетів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 08 «Право»
спеціальності 081 «Право»;
галузі знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальності 293 «Міжнародне право»

Харків
2021

Індивідуальна робота з навчальної дисципліни «Соціально-політичні студії»: методичні поради та завдання для студентів I та II курсів денних факультетів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право»; галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право» / уклад.: М. П. Требін, О. Ю. Панфілов, В. Д. Воднік та ін. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. 23 с.

У к л а д а ч і: М. П. Требін,
О. Ю. Панфілов,
В. Д. Воднік,
О. В. Волянська,
Л. М. Герасіна,
Г. П. Клімова,
І. В. Підкуркова,
В. Л. Погрібна,
І. О. Поліщук,
О. М. Сахань

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2021

1. ВСТУП

Система фахової підготовки у закладах вищої освіти періодично змінюється внаслідок соціально-економічних перетворень. Нині актуальною є підготовка фахівців, здатних забезпечити саме перехід від індустріального до інформаційно-технологічного суспільства через новаторство в навчанні, вихованні й науково-методичній роботі. Майбутні спеціалісти забезпечуються у вищих професійними освітніми програмами, на основі яких розробляються навчальні плани, що містять різні форми організації освітнього процесу. Це – аудиторні заняття: лекції, семінари, практичні або лабораторні заняття, контрольні заходи, а також позааудиторні заняття.

Завданням індивідуальної роботи з соціально-політичних студій є самостійне опанування окремих питань даної дисципліни, систематизація, поглиблення та закріплення конкретних проблем соціальних, політичних явищ та можливість практичного застосування набутих знань у подальшій професійної діяльності.

Індивідуальна робота є видом позааудиторної самостійної роботи студента науково-дослідницького характеру, що здійснюється у формі виконання індивідуального науково-дослідницького завдання (*дали* – ІНДЗ).

За змістом ІНДЗ – це завершена теоретична та практична робота в межах навчальної програми, що виконується на основі та з застосуванням знань, умінь і навичок, одержаних у процесі лекційних, семінарських занять, і охоплює проблеми дисципліни «Соціально-політичні студії».

2. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ

Індивідуальна робота студентів з дисципліни «Соціально-політичні студії» включає до себе:

- анотування прочитаної додаткової літератури з навчальної дисципліни;
- написання есе, етюдів, рефератів;
- складання термінологічних словників (тезаурусу);
- бібліографічний опис літератури.

Зазначені види індивідуальної роботи мають відповідати вимогам наукової роботи, які передбачають: слідування правилам цитування з обов'язковим посиланням на автора; адекватність переказу точки зору того чи іншого автора, його поглядів, ідей, висунутих проблем і положень; достовірність посилань тощо.

Вимоги щодо оформлення роботи:

а) перша сторінка є титульною, не нумерується і не входить у загальну кількість сторінок (зразок наведено у Додатку 1 на с. 19);

б) текст друкується з одного боку стандартного аркуша через 1,5 інтервали з берегами не менше 2,5 см зліва, 1,5 см справа, 2 см зверху і знизу. У рядку має бути не більше 65 символів (з урахуванням літер, пропусків, розділових знаків); шрифт – Times New Roman, 14. Кількість рядків на сторінці не повинна перевищувати 30;

в) посилання на авторів літератури, що цитується, вказуються в тексті у квадратних дужках, наприклад: [1, с. 14], де перша цифра означає порядковий номер джерела зі списку, друга – сторінку;

г) список літератури, яка вивчається й цитується, нумерується відповідно до порядку її використання або в алфавітному порядку (приклад оформлення бібліографічного опису в списку літератури наведено у Додатку 2 на с. 20);

г) на останній сторінці списку літератури автор ставить дату і свій підпис;

д) робота має бути написана грамотно, літературною мовою та ретельно вичитаною;

е) надається на папері та електронному носії.

Вибір студентом ІНДЗ відбувається за погодженням з кафедрою на початку навчального семестру. Організацію, контроль та оцінювання якості виконання роботи здійснює викладач, який веде семінарські заняття.

Подається ІНДЗ викладачу не пізніше двох тижнів до закінчення навчальних занять із дисципліни, можливий захист шляхом усного звіту студента про виконану роботу (до п'яти хвилин). Предметом оцінювання індивідуального завдання є виконана студентом письмова робота.

Як індивідуальна може бути зарахована робота у студентському науковому гуртку (проблемній групі) з соціально-політичних студій, участь у наукових конференціях (з опублікуванням тез), конкурсах, олімпіадах.

За виконання індивідуальної роботи студент одержує до 10 балів відповідно до якості виконаної роботи (див. таблицю 1).

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Соціально-політичні студії»

Таблиця 1

Модуль 1 (семінарські заняття та поточне тестування)						Модуль 2 (індивідуальна робота)	Підсумкова оцінка знань
Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		Змістовий модуль III			
семінарські заняття	поточне тестування	семінарські заняття	поточне тестування	семінарські заняття	поточне тестування	max 10	min – 60 max – 100
15	15	15	15	15	15		
max 30		max 30		max 30			

3. ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ ЗАВДАНЬ ТА МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ДО НИХ

3.1. Анотування прочитаної додаткової літератури з навчальної дисципліни «Соціально-політичні студії»

Анотування є самостійним видом індивідуальної роботи, яка потребує відповідного ґрунтовного аналізу змісту додаткової літератури (окремої монографії, наукових статей), що підбирається для поглибленого вивчення, з формулюванням власних узагальнень та оцінювань щодо предмета дослідження анотованого джерела.

Анотація – стисла характеристика змісту книги, статті, інших матеріалів із формуванням власних узагальнень та оцінювань щодо предмета дослідження анотованого джерела.

Для цього виду роботи доцільно запровадити таку послідовність:

1) визначити головну проблему праці, яка анотується (завичай вона безпосередньо пов'язана із назвою), сформулювати основне питання, на яке прагне знайти відповідь автор роботи;

2) зрозуміти, які завдання ставить перед собою автор для вирішення проблеми. З цією метою доречно спрямувати увагу, насамперед, на зміст, де, як правило, чітко видно структуру роботи, а отже, і поставлені автором завдання;

3) визначити, що спонукало автора до написання праці, яка анотується. Це може бути: а) відповідь на позицію іншого автора, яка є об'єктом критики; б) відсутність чітких систематизованих уявлень стосовно досліджуваної проблеми (так звана «теоретична актуальність»); в) ситуація, яка виникла в суспільстві та потребує невідкладного осмислення (так звана «практична актуальність»);

4) важливо встановити, які погляди, крім авторського, існують щодо досліджуваної проблеми в анотованій праці, з ким полемізує автор. Також слід відзначити, які класифікації точок зору стосовно проблеми, яка вивчається, існують у літературі. У разі відсутності такої класифікації студенту можна запропонувати

вати самому зробити подібне узагальнення, принаймні з метою впорядкування матеріалу анотації;

5) анотуючи літературу, слід простежити хід авторських міркувань, простежити послідовність і логіку викладення матеріалу, відтворивши її в анотації. Необхідно звернути увагу на методи дослідження, які застосовує автор, та висловити свою думку щодо їх ефективності у досягненні поставленої у роботі мети;

б) в анотації обов'язково повинно бути зазначено, які результати одержав автор у досліджуваній праці, його висновки. Зауважимо, що ці висновки мають бути викладені в анотації точно, стисло, послідовно, щоб простежувався зв'язок між авторською аргументацією та підсумками роботи.

Насамкінець при анотуванні варто зазначити, які перспективи подальших розвідок існують у даному напрямі, які питання автор залишає невирішеними чи недостатньо з'ясованими.

Обсяг анотації становить 5-7 с.

Якщо надається анотація наукових статей (не менше трьох), то до анотації статті додається і її ксерокопія.

Вибір монографії, статей погоджується з викладачем, закріпленим кафедрою за академічною групою.

3.2. Есе, етюди, реферати

Есе – наукові, критичні та інші нариси, які відрізняються оригінальністю суджень і вишуканістю форми.

Етюд – невеликий твір наукового, критичного та іншого характеру, присвячений окремій проблемі.

Реферат – стислий огляд з певними узагальненнями літературних та інших джерел, у яких досліджуються питання однієї проблеми.

Есе, етюд, реферат мають бути самостійною, завершеною роботою, що відображає наукові інтереси студента, його знання, навички, уміння й виступає формою залучення до наукового дослідження. Компілятивність не знімає необхідності бути цілісною, завершеною, такою, що має відповідну структуру, працю, де автор повинен показати вміння послідовно, логічно викладати зміст проблеми, що розглядається. Крім того,

має бути і творче осмислення, інтерпретація, тлумачення цієї проблеми, хоча б часткове її узагальнення, висловлення своєї аргументованої точки зору щодо способів або шляхів її розв'язання.

Есе, етюд, реферат мають свідчити про аналітичне мислення студента, володіння необхідними знаннями як класичної, так і сучасної літератури з досліджуваного питання, а також уміння захищати основні положення своєї наукової роботи. Вибираючи тему есе, етюду, реферату, слід зважати на:

- рівень особистої підготовленості, коло наукових інтересів у галузі досліджень соціології та політології;
- важливість теми, її актуальність і рівень складності;
- можливість консультативної допомоги викладача, кафедри.

Структура есе, етюду, реферату з соціально-політичних студій є традиційною: вступ, основна частина, висновок.

У вступі з'ясовується актуальність проблеми, її значення, стан вивчення, необхідність проведення дослідження, формулюються конкретні завдання й мета есе, етюду, реферату.

В основній частині розкривається сама тема дослідження. Автору необхідно не тільки висвітлити основні проблеми обраної теми й можливе їх вирішення, а й показати різні підходи, запропонувати власну інтерпретацію, свої форми й методи вирішення поставленого питання.

Розкриття теми есе, етюду, реферату може здійснюватися по-різному: чи в історичному (від минулого до сучасного), чи в логічному (за головними, істотними, вузловими моментами) або в актуальному плані (від нинішнього часу, через його призму, до минулого і про минуле).

У висновках подається узагальнення важливих положень, резюмується, наскільки вдалося виконати задумане, вирішити заявлене у вступі.

Завершує есе, етюд, реферат список використаної літератури.

Обсяг кожного з цих видів робіт має бути не менше 5-7 с.

ТЕМИ ЕСЕ, ЕТЮДІВ, РЕФЕРАТІВ

1. Навіщо студентам вивчати «Соціально-політичні студії»?
2. Користь «Соціально-політичних студій» для повсякденного буття людини.
3. Наукові категорії «Соціально-політичних студій» і реальне життя.
4. Чи можна довіряти соціологічним дослідженням?
5. Екзит-пол і дійсний вибір громадян.
6. Біхевіористський підхід при дослідженні соціально-політичних процесів.
7. Теорія обміну і сучасна реальність: працює чи ні?
8. Соціальний простір України: механізм формування і функціонування.
9. Соціальне призначення вищого класу.
10. Проблеми становлення середнього класу в Україні.
11. Соціально-політичні механізми трансформації територіальної структури України в ХХ – початку ХХІ ст.
12. Демографічні проблеми в Україні і шляхи їх вирішення.
13. Позитивні і негативні функції гендерних стереотипів.
14. Динаміка ринку праці як детермінанта трансформації професійної структури суспільства.
15. Теорії інформаційного суспільства.
16. Види соціальних змін.
17. Політика як інститут суспільства та цивілізації.
18. Система політичних інститутів суспільства та їх призначення.
19. Спільні риси і відмінності теорії суспільного договору у Т. Гоббса, Дж. Локка та Ж.-Ж. Руссо.
20. Політологічні теорії влади в сучасній науці (структурно-функціональна, інституційна, конфліктна, постмодерна тощо).
21. Соціальні та духовно-метафізичні джерела політичної влади у суспільстві.
22. «Класичні» та сучасні типи легітимності влади.
23. Державна влада – публічний феномен політичного характеру.

24. Дисперсія політичної влади в сучасному демократичному суспільстві.
25. Політичний режим як сукупність засобів і методів здійснення влади.
26. Проблеми виникнення і падіння тоталітаризму в ХХ ст.
27. Демократія – найпрогресивніший різновид політичного режиму.
28. Типи особистості в соціально-психологічних теоріях.
29. Соціалізація особистості на різних етапах життя людини.
30. Основні положення теорії ролей.
31. Охарактеризуйте основні види потреб студентів та визначте до яких типів вони відносяться.
32. Ідеальний, базисний та модальний типи особистості стосовно українського суспільства.
33. Типи ціннісних орієнтацій, які превалюють у сучасному українському суспільстві.
34. Моя власна соціалізація.
35. Роль класичних теорій елітизму у розвитку політичної науки.
36. Сучасний стан та перспективи розвитку політичної еліти України.
37. Характеристика основних елітарних груп у сучасному українському суспільстві.
38. Основні критерії добору політичної еліти в сучасних умовах.
39. Закон «циркуляції еліт» у новітній історії України .
40. Сучасні теорії політичного лідерства.
41. Політичне лідерство як засіб організації влади.
42. Роль політичних лідерів у кризові періоди розвитку суспільства.
43. Який політичний лідер потрібен сучасній Україні?
44. Політична культура України: цивілізаційний вимір.
45. Шляхи подолання авторитарно-тоталітарних тенденцій у розвитку політичної культури трансформаційного суспільства.
46. Історико-політичні, національні та психологічні особливості української політичної культури.

47. Проблема пошуку національної ідеї для України на сучасному етапі.
48. Роль громадської думки в політичній свідомості різних верств населення.
49. Проблема співвідношення професіоналізму і моральності в діяльності. політичних діячів, лідерів, її особливості в сучасній Україні.
50. Політичні орієнтації громадян сучасної України.
51. Особливості ментальності українського народу, їх вплив на політичну культуру.
52. Значення субкультури лідерів та еліт для політичного розвитку суспільства.
53. Девіації у системі суспільних відносин.
54. Соціальні норми як регулятори взаємодії людей.
55. Основні теоретичні підходи до пояснення причин девіантної поведінки.
56. Роль соціальних інститутів у запобіганні девіантної поведінки.
57. Наркоманія як соціальне явище.
58. Проституція як соціальне явище.
59. Самогубство як соціальне явище.
60. Проблеми алкоголізму в сучасній Україні.
61. Соціальний контроль як механізм соціальної регуляції поведінки людей і підтримання суспільного порядку.
62. Сучасні виборчі технології на прикладі електоральних кампаній В. Зеленського та Д. Трампа.
63. Розвиток політичних технологій в Україні.
64. Технології чорного PR в сучасному електоральному процесі.
65. Маніпулятивні виборчі технології в електоральному процесі України.
66. Технології мобілізації електорату.
67. Світосистемний аналіз І. Валлерстайна як «соціологія людства».
68. Український соціум та проблеми євроінтеграції.
69. Політичний процес – форма функціонування політичної системи України.

70. Становлення демократії в Україні: виклики та перспективи.
71. Особливості трансформації українського суспільства в сучасних умовах.
72. Соціальні реформи в Україні: проблеми та перспективи.
73. «Гібридна» війна в Україні: сутність та особливості.
74. Принципи і закономірності розвитку світової політики.
75. Система суб'єктів сучасної світової політики та їх класифікація.
76. Міждержавні організації як найвпливовіші суб'єкти світової політики.
77. Роль нових транснаціональних акторів в неурядовому секторі світової політики.
78. Участь світових церков у формуванні та розвитку світової політики.
79. Уплив недержавних міжнародних організацій на модернізацію політичної структури світу.
80. Ідеї та принципи формування нового світового порядку на початку XXI ст.
81. Головні пріоритети і глобальні проблеми світової політики III тисячоліття.

3.3. Складання термінологічних словників з соціально-політичних студій

Термінологічний словник складається з термінів та визначень певної галузі знань.

Термінологічний словник із соціально-політичних студій має містити тлумачення змісту термінів соціології та політології, персональних здобутків провідних соціологів і політологів та інші відомості.

Складіть термінологічний словник за однією із зазначених нижче тем загальним обсягом 30 термінів. Рекомендований принцип організації словникових статей – алфавітний.

ТЕМИ ДЛЯ СКЛАДАННЯ СЛОВНИКА

Тема 1. Соціально-політичні студії як навчальна дисципліна

Об'єкт і предмет соціально-політичних студій. Закономірності функціонування та розвитку соціально-політичної сфери суспільства. Структура соціально-політичного знання: категорії, методи та функції. Формування парадигм сучасної вітчизняної та зарубіжної соціально-політичної думки.

Тема 2. Суспільство у соціально-політичному дискурсі

Суспільство як соціальна система. Типи і ознаки суспільства. Соціальна структура суспільства та її підструктури. Соціальні групи як елемент соціальної структури суспільства. Соціальна стратифікація. Соціальна нерівність та соціальна політика. Процес соціальної мобільності: види, канали, спрямованість і динаміка.

Тема 3. Інститути суспільства

Поняття соціального інституту. Механізм інституціоналізації. Загальні ознаки й структурні елементи соціального ін-

ституту. Види соціальних інститутів. Основні функції соціальних інститутів. Місце і роль політичних інститутів у системі соціальних інституцій суспільства. Особливості політичних інститутів. Політичні інститути (держава, політичні партії, громадсько-політичні рухи тощо) як елементи політичної системи суспільства. Функціональна характеристика політичних інститутів суспільства.

Тема 4. Влада і політика

Влада і політика як феномени цивілізації та об'єкти соціально-політичного аналізу. Джерела, ресурси і носії влади у суспільстві. Різновиди влади, її рівні та функції; соціально-політичні й правові механізми здійснення політичного панування. Особливості реалізації владних відносин у публічній та «тіньовій» сфері політики; проблема соціального делегування влади. Легітимність та легітимація політичної влади. Дисперсія і дифузія влади. Політичні режими: сутність, різновиди та ознаки, критерії оцінки.

Тема 5. Особистість у політичному просторі

Особистість: поняття, структура, функції, соціальний статус та соціальна роль. Соціальна типологія особистості. Соціально-політична діяльність і поведінка особистості. Соціалізація людини: структура, механізми й етапи; характеристики політичної соціалізації. Феномен лідерства у суспільстві. Соціальні якості політичних лідерів, функції та механізми впливу. Типології лідерства у політичній практиці держави та партій. Сутність феномену еліти. Плюралізм еліт у сучасному соціумі. Структура та соціальні функції політичної еліти. Механізми й канали рекрутування політичної еліти. Динаміка еліти: «обмін еліт», закон «циркуляції еліти» як проблема політичної наступності. Політична культура: сутність, структура, види та функції. Типологія політичних культур. Політичні субкультури.

Тема 6. Соціальні відхилення

Соціальні норми: поняття, загальні характеристики, основні види, функції. Сутність і загальні ознаки соціальних відхилень. Типологія соціальних відхилень, форми девіантної поведінки. Загальні закономірності процесу формування та розвитку девіантної поведінки. Проблема співвідношення біологічного, психологічного та соціального в генезі девіантної поведінки. Фізіологічні (антропологічні) (Ч. Ломброзо, Р. Шелдон) та психологічні (З. Фройд, А. Адлер, Д. Доллард) пояснення девіацій. Культурологічні теорії девіантності (Р. Клауорд, Л. Оулін, Т. Селлін.). Теорія диференційованої асоціації (Е. Сатерленд). Теорія культурного перенесення Г. Тарда. Теорія аномії (Е. Дюркгайм), теорія соціальної напруги та «ескалації цілей» (А. Коен, Р. Мертон), теорія стигматизації (Г. Беккер). Теорія конфлікту Р. Квінні. Поняття, суб'єкти та об'єкти соціального контролю. Види соціального контролю: зовнішній, внутрішній, супутній, відволікаючий. Соціальна профілактика девіацій: сутність, види, напрями. Інформаційний, пропагандистський, медично-біологічний, комплексний методи профілактики девіантної поведінки.

Тема 7. Громадська думка та соціально-політичні технології

Громадська думка як соціальний інститут: сутність, природа, механізм функціонування. Використання громадської думки у регулюванні економічної, соціальної та політичної сфер суспільства. Соціальні технології: сутність і призначення. Зміст та функції політичних технологій. Типології соціально-політичних технологій.

Тема 8. Соціальні та політичні процеси

Соціальний та політичний процеси як складові суспільного розвитку: взаємозв'язок, особливості протікання та рівні прояву. Специфіка політичного процесу як елементу соціальної динаміки. Структурна композиція та фази розвитку соціаль-

но-політичного процесу. Основні форми і способи протікання соціально-політичних процесів. Типологія соціально-політичних процесів: трансформація, модернізація, модифікація. «Західний» та «незахідний» політичні процеси: порівняльний аналіз. Соціально-політичні процеси у транзитивних суспільствах.

Тема 9. Світова політика

Світова політика: сутність і процеси розвитку. Держави та міжнародні організації як суб'єкти світової політики. Глобалізація як мегатенденція світової політики. Глобальні проблеми сучасності. Антиглобалізм. Геополітичні виклики XXI ст.

3.4. Бібліографічний опис літератури з соціально-політичних студій

Бібліографічний опис літератури – науковий опис і систематизація творів друку та писемності, їх виявлення і відбір, складання їх переліків, покажчиків та інформаційних видань; збір та формування відповідного списку літератури, який дає уявлення про існуючі монографії, дисертації, автореферати дисертацій, статті та інші джерела, присвячені окремій проблемі або персоні.

Бібліографічний опис літератури здійснюється за індивідуальним завданням викладача. Його можна робити за відповідною тематикою, персоналією тощо. Загальний обсяг повинен становити понад 50 джерел.

Наведемо деякі Інтернет-ресурси, які можна використовувати при складанні бібліографічного опису літератури з окремих проблем соціально-політичних студій.

Електронні адреси провідних бібліотек України

Таблиця 2

Назви установи	Сайт
Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського	www.nbuv.gov.ua
Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого	https://nlu.org.ua/
Публічна бібліотека ім. Лесі Українки (м. Київ)	http://lucl.kiev.ua/
Вінницька ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва	https://library.vn.ua/
Волинська державна ОУН ім. Олени Пчілки	www.ounb.lutsk.ua
Дніпропетровська ОУНБ ім. Первоучи- телів слов'янських Кирила і Мефодія	www.libr.dp.ua
Закарпатська ОУНБ ім. Ф. Потушняка	www.biblioteka.uz.ua
Івано-Франківська ОУНБ ім. І. Франка	https://lib.if.ua/
Кіровоградська ОУНБ ім. Д.І. Чижевського	www.library.kr.ua
Луганська ОУНБ	http://library.lg.ua/uk
Миколаївська ОУНБ	www.reglibrary.mk.ua
Одеська державна наукова бібліотека	http://odnb.odessa.ua/
Одеська ОУНБ ім. М. Грушевського	https://biblioteka.od.ua/
Полтавська ОУНБ ім. І. П. Котляревського	https://www.library.pl.ua/
Рівненська ОУНБ	www.libr.rv.ua
Сумська ОУНБ	http://ounb.sumy.ua
Тернопільська ОУНБ	www.library.te.ua
Харківська ОУНБ	www.library.kharkov.ua
Херсонська ОУНБ ім. О. Гончара	www.lib.kherson.ua
Хмельницька ОУНБ ім. М. Островського	www.ounb.km.ua
Черкаська ОУНБ ім. Т. Шевченка	www.library.ck.ua
Чернігівська ОУНБ ім. М. Івасюка	www.library.cv.ua
Чернігівська ОУНБ ім. В.Г. Короленка	http://libkor.com.ua/

Більш докладний каталог бібліотек України в електронному просторі можна знайти за адресою:

<http://www.ukrlibworld.kiev.ua>

Розгорнутий пошук інформації з російських електронних ресурсів можна провести, скориставшись сайтом Російської державної бібліотеки: <http://www.rsl.ru>

Англомовні електронні ресурси стануть доступні через сайт Британської бібліотеки: <http://www.bl.uk>. Допоможе при складанні бібліографічного опису англомовних видань сайт бібліотеки Конгресу США: <https://www.loc.gov/> та система її бібліографічних каталогів: <https://catalog.loc.gov/>.

Д О Д А Т К И

Додаток 1

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛА

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра соціології та політології

Роль нових транснаціональних акторів у неурядовому секторі світової політики (есе)

Виконав студент 4 гр. II курсу
Інституту прокуратури
та кримінальної юстиції
Горбатенко Микола Іванович
Науковий керівник –
докторка соціологічних наук,
професорка
Герасіна Людмила Миколаївна

Харків
2021

БІБЛОГРАФІЧНИЙ ОПИС

Таблиця 3

Характеристика джерела	Приклад оформлення списку літератури
1	2
<p><u>Книги:</u> один автор два автори три та чотири автори п'ять та більше авторів</p>	<p>Требін М. П. Соціально-політичні студії: навч. посіб. Харків: Право, 2017. 696 с. Богомаз К. Ю., Комих Н. Г. Новітні соціологічні теорії: хрестоматія: навч. посіб. Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2011. 325 с. Пентилюк М. І., Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Конфліктологія: навч. посіб. Київ: Центр навч. літ., 2019. 324 с. Політологія: підручник / М. П. Требін, Л. М. Герасіна, І. О. Поліщук та ін; за ред. М. П. Требіна. Харків: Право, 2013. 416 с.</p>
<p><u>Багатомне видання</u></p>	<p>Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків: Право, 2009. Т. 2: Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / за заг. ред. Ю. П. Битяка. 576 с.</p>
<p><u>Законодавчі та нормативні документи</u></p>	<p>Про захист рослин: Закон України від 14 жовт. 1998 р. № 180-XIV. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 1998. № 50/51. С. 914–924.</p>
<p><u>Перекладні видання</u></p>	<p>Парсонс Т. Соціальна структура і особистість: зб. творів / пер. з англ. В. Верлоки і В. Кебуладзе. Київ: Дух і літера, 2011. 337 с.</p>
<p><u>Словники</u></p>	<p>Соціологія права: енциклопедичний словник / Л.М. Герасіна, О.Ю. Панфілов, В.Л. Погрібна та ін.; за ред. М.П. Требіна. Харків: Право, 2020. 984 с.</p>

<u>Складові частини:</u> книги	Яковюк І. В. Правова культура як детермінанта розвитку правової системи. <i>Правова культура в умовах становлення громадянського суспільства</i> : монографія / за ред. Ю. П. Битяка, І. В. Яковюка. Харків: Право, 2007. С. 45–89.
збірника журналу іноземного журналу енциклопедії	Требін М.П. Український транзит в контексті стратегії реформ. <i>Гілея: науковий вісник</i> : зб. наук. пр.; гол. ред. В. М. Вашкевич. Київ: ВІР УАН, 2011. Вип. 50. С. 603–609. Герасіна Л.М. Політичні детермінанти та специфіка державно-правових конфліктів в Україні. <i>Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: Політологія</i> . 2019. № 2 (41). С. 8–19. Sanderson G. A foundation for the internationalization of the academic self. <i>Journal of Studies in International Education</i> . 2018. Vol. 12, Issue 3. P. 276–307. Требін М. Партія політична. <i>Політична енциклопедія</i> / редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. Київ: Парламент. вид-во, 2011. С. 543–545.
<u>Тези доповідей</u>	Герасіна Л. М. Практики і методи консенсуалізму в політиці та конфліктній медіації. <i>Modern science: problems and innovations: The 2nd International scientific and practical conference</i> . Stockholm, Sweden: SSPG Publish, 2020. P. 682–688.
<u>Автореферати дисертацій</u>	Марченко Ю. В. Антитерористична діяльність як складова національної безпеки (політологічний аналіз): автореф. дис. ... канд. політ. наук: 21.01.01. Київ, 2005. 20 с.
<u>Електронні ресурси</u>	Сахань О. М., Новіков О. В. Політичні конфлікти в Україні як прояв деструкції влади. <i>Вісник Національної юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія</i> . 2010. № 3. С. 182–191. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/3360/1/Saxan_182.pdf (дата звернення: 10.01.2021).

ЗМІСТ

1. Вступ.....	3
2. Загальні методичні поради.....	4
3. Тематика індивідуальних науково-дослідницьких завдань та методичні поради до них.....	6
3.1. Анотування прочитаної додаткової літератури з навчальної дисципліни «Соціально-політичні студії»...6	
3.2. Есе, етюди, реферати.....	7
3.3. Складання термінологічних словників з соціально-політичних студій.....	13
Бібліографічний опис літератури з соціально-політичних студій.....	16
Додатки.....	19

Навчальне видання

Електронне видання

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ»
методичні поради та завдання

для студентів I та II курсів денних факультетів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 08 «Право»
спеціальності 081 «Право»;
галузі знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальності 293 «Міжнародне право»

У к л а д а ч і: ТРЕБІН Михайло Петрович,
ПАНФІЛОВ Олександр Юрійович,
ВОДНІК Валентина Давидівна,
ВОЛЯНСЬКА Олена Володимирівна,
ГЕРАСІНА Людмила Миколаївна,
КЛІМОВА Галина Павлівна,
ПІДКУРКОВА Ірина Валеріївна,
ПОГРІБНА Вікторія Леонідівна,
ПОЛЩУК Ігор Олексійович,
САХАНЬ Олена Миколаївна

Відповідальний за випуск *М. П. Требін*

Редактор *В. В. Арнаутова*

Комп'ютерна верстка *А. В. Старжинської*